

Informacija apie Utenos rajono savivaldybės 2016 m.

Socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimą

Vadovaujantis Socialinių paslaugų planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, 34 punktu, socialinių paslaugų planą ir jo įgyvendinimo rezultatus savivaldybės viešai skelbia savo interneto puslapiuose.

Pateikiama informacija apie Utenos rajono savivaldybės tarybos 2016-04-28 sprendimu Nr. TS-137 „Dėl Utenos rajono savivaldybės 2016 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo“ patvirtinto Utenos rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatus.

Siekdama organizuoti ir teikti kokybiškas socialines paslaugas gyventojams, Utenos rajono savivaldybė sistemingai ir kompleksiskai vertina savivaldybės gyventojų poreikius socialinėms paslaugoms, planuoja realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustato savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūrą vykdo rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyrius, kuris atsakingas už socialinių paslaugų organizavimo administravimą kartu su kitais savivaldybės administracijos padaliniais ir socialinių paslaugų įstaigų bei organizacijų atsakingais asmenimis.

2016 metų plane numatyta, kad svarbiausia išlaikyti teikiamų socialinių paslaugų įvairovę bei apimtis, o esant palankesnėms finansinėms galimybėms – didinti teikiamų nestacionarių paslaugų apimtis ir plėsti socialinės globos paslaugų spektrą.

Atsižvelgiant į Utenos rajono strateginį plėtros planą 2011-2017 metams, bendrieji socialinių paslaugų plėtros prioritetai yra tokie:

1. Socialinę paramą teikti socialinių paslaugų forma;
2. Teikti socialiai teisingas, ekonomiškai efektyvias bei subalansuotas socialines paslaugas įvairioms socialinėms grupėms;
3. Užtikrinti, kad teikiamos paslaugos būtų kokybiškos ir efektyvios.

Atsižvelgiant į 2016 m. Utenos rajono savivaldybės administracijos Socialinės apsaugos plėtojimo programoje numatytas priemones, kurios yra finansuojamos iš savivaldybės ir valstybės biudžetų, socialinių paslaugų gyventojams teikimas organizuojamas atsižvelgiant į prioritetines socialinių paslaugų rūšis. 2016 metais išskiriamos prioritetinės socialinių paslaugų rūšys:

1. Dienos socialinės globos bei socialinės priežiūros paslaugos senyvo amžiaus asmenims bei neįgaliesiems jų namuose, siekiant sumažinti ilgalaikės socialinės globos institucijoje poreikį;
2. Socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos vaikams bei šeimoms (ypač vaikų dienos centrų paslaugos kaimo vietovėse);
3. Socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus bei neįgaliems asmenims.

Bendrujų socialinių paslaugų teikimas

Bendrąsias socialines paslaugas Utenos rajono gyventojams su negalia 2016 metų I–III ketvirtį teikė Utenos rajono socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai.

57 neįgalieji ir senyvo amžiaus asmenys bei socialinės rizikos šeimų nariai gavo specialiojo transporto paslaugas vykstant į gydymo ir reabilitacijos įstaigas, tam panaudota 7,3 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

Socialinių paslaugų centras per tris 2016 metų I–III ketvirčius aptarnavo 580 asmenų su negalia, kurie naudojami techninės pagalbos priemonėmis. 2016 m. buvo gauti 11 asmenų prašymų dėl būsto pritaikymo asmenų su negalia poreikiams. Iki metų pabaigos planuojami pritaikyti 7 būstai neįgaliųjų poreikiams, tam skirta 18,5 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų ir 13,2 tūkst. Eur iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų.

Bendrąsias socialines paslaugas (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, sociokultūrinės paslaugos) per 2016 metų I–III ketvirčius gavo 183 socialinės rizikos šeimos.

Bendrujų paslaugų teikimą aktyviai organizuoja VšĮ Krizių centras „Angelų pieva“: buvusiame Utenos vaikų globos namų pastate teikiamos maitinimo organizavimo paslaugos mažas pajamas gaunantiems Utenos rajono gyventojams. 2016 metais per I–III ketvirčius maitinimo organizavimo paslaugas kas mėnesį vidutiniškai gavo apie 80 asmenų. Taip pat teikiamos asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos neįgaliesiems, senyvo amžiaus ir socialinės rizikos asmenims. Nuo 2016 m. sausio mėn. iki spalio mėn. asmeninės higienos ir priežiūros paslaugos buvo teikiamos apie 20 asmenų kas mėnesį.

Asmeninės higienos ir priežiūros bei maitinimo organizavimo paslaugoms apmokėti per 2016 m. tris ketvirčius panaudota 30,5 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centre 2016 m. teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir vaikams, maitinimo organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros, sociokultūrinės paslaugos. Per 2016 metų I–III ketvirčius šias paslaugas gavo 42 suaugusieji socialinės rizikos asmenys ir 62 vaikai.

Bendrąsias socialines paslaugas Utenos rajono asmenims su negalia per 2016 m. I–III ketvirtį teikė 6 nevyriausybinės organizacijos:

- Utenos rajono neįgaliųjų draugija;
- Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Utenos Viltis“;
- VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centras;
- Utenos krašto žmonių su negalia sąjunga;
- Utenos rajono kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų draugija;
- Utenos krašto epilepsija sergančiųjų ir jų globėjų draugija;

Penkios Utenos rajone veikiančios žmonių su negalia organizacijos įgyvendina projektus, kurių veikloje dalyvauja asmenys, turintys fizinę negalią, besiskundžiantys įvairiais susirgimais: aklieji ir silpnaregiai, kurtieji ir neprigirdintieji, sutrikusio intelekto asmenys, neįgalieji, sergantys epilepsija (smegenų veiklos disfunkcija, funkciniai sutrikimai). Projektų veiklos finansavimui skirta 71058,0 Eur, iš jų – 61058,0 Eur iš valstybės

biudžeto lėšų, 10000,0 – Eur iš rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Projektų administravimui skirta 3053,0 Eur.

Specialiosios socialinės paslaugos

Socialinės priežiūros paslaugų teikimas

Vykdamas Utenos rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų planą, per 2016 metų I–III ketvirčius Utenos rajono socialinių paslaugų centre buvo teikiamos socialinės priežiūros paslaugos: pagalbos į namus, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimos pagal Socialinių paslaugų katalogą ir gyventojų poreikius.

**1 lentelė. Utenos rajono socialinių paslaugų centro teikiamos paslaugos
2015 m. – 2016 m.**

Paslaugos pavadinimas	Socialinių paslaugų gavėjų skaičius		2016 m. (per I–III ketvirčius) paslaugoms apmokėti panaudota lėšų, tūkst. Eur	
	2015 m.	2016 m.	Savivaldybės biudžeto	Valstybės biudžeto
Specialiosios socialinės paslaugos				
Pagalba namuose	37	131	49,3	-
Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	194 šeimos	183 šeimos	1,9	74,8
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	12 šeimų (34 asmenys)	11 šeimų (30 asmenų)	5,7	-
Dienos socialinė globa asmens namuose	13	26	-	41,1
Kitos paslaugos	x	x	x	x
Pagalbos pinigai	16	20	3,0	-
Specialiojo transporto paslaugos	65	57	7,3	-
Neįgaliųjų aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	972	580	7,4	

Šaltinis: Utenos rajono socialinių paslaugų centro duomenys, 2016 m. spalio mėn.

2016 m. sausio – rugsėjo mėnesiais pagalbos į namus paslaugas gavo 131 asmuo, tam panaudota 49,3 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Pagalbos pinigai buvo mokami 20 asmenų, kurie neturi galimybės gauti pagalbos į namus paslaugų (panaudota 3,0 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų). Per tris ketvirčius 26 asmenims su sunkia negalia buvo teikiamos dienos socialinės globos paslaugos jų namuose, šioms paslaugoms apmokėti buvo panaudota 41,1 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų.

Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose, įsikūrusiuose Pačkėnų k., Utenos sen., Utenos r., paslaugas gavo 30 asmenų (11 šeimų), panaudota 5,7 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gavo 131 socialinės rizikos šeima, tam panaudota 1,9 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų ir 74,8 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto lėšų.

Socialinės globos paslaugų teikimas

Socialinės globos paslaugos – tai paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui ar šeimai, kurie dėl amžiaus, negalios, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturi, ar yra praradę gebėjimus ar galimybes savarankiškai pasirūpinti asmeniniu, šeimos ir savo visuomeniniu gyvenimu. Socialinė globa – tai socialinių paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama visapusiška specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba, visuma. Socialinės globos paslaugos asmeniui skiriamos kai jam nebepakanka bendrųjų ar socialinės priežiūros paslaugų. Socialinės globos paslaugų rūšys: dienos socialinė globa, trumpalaikė socialinė globa, ilgalaikė socialinė globa.

Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa – tai visuma paslaugų, kuriomis visiškai nesavarankiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia, senų žmonių socialinės globos namuose, specializuotuose socialinės globos namuose. Į socialinės globos namus nukreipiami asmenys, kuriems nustatytas ilgalaikės socialinės globos poreikis, reikalinga nuolatinė slauga ir priežiūra ir kuriems teikiamos socialinės paslaugos į namus yra neefektyvios.

Dienos socialinė globa – visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu.

Per 2016 metų I–III ketvirčius dėl ilgalaikės ir dienos socialinės globos paslaugų į Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyrių kreipėsi 69 asmenys (per tą patį laikotarpį 2015 m. – 53 asmenys, 2014 m. – 45 asmenys). Kasmet vis labiau senstant visuomenei akivaizdžiai didėja šių socialinių paslaugų poreikis. Buvo gauti 44 asmenų prašymai dėl ilgalaikės socialinės globos ir 25 asmenų prašymai dėl dienos socialinės globos paslaugų. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos įvairiose socialinės globos įstaigose buvo paskirtos 25 asmenims, kuriems nustatytas nuolatinės priežiūros (pagalbos) ar slaugos poreikis. 14 asmenų paslaugos buvo skirtos Utenos socialinės globos namuose, 1 – Zarasų socialinės globos namuose, 5 – Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namuose, 1 – Gerontologijos ir reabilitacijos centre, 1 asmeniui buvo paskirtos socialinės globos paslaugos Strūnos socialinės globos namuose, 3 – VšĮ Utenos Kristaus žengimo į dangų parapijos globos namuose.

1 asmeniui su negalia buvo paskirtos dienos socialinės globos paslaugos Utenos specialiojoje mokykloje – daugiafunkciame centre, 22 senyvo amžiaus asmenims su sunkia negalia buvo paskirtos dienos socialinės globos paslaugos namuose.

Kitiems asmenims, kuriems ilgalaikė socialinė globa neskirta, buvo suteiktos kitos socialinės paslaugos, dalis jų – 3 asmenys pasirinko ilgalaikės socialinės globos paslaugas, teikiamas VšĮ Krizių centre „Angelių pieva“, 4 asmenys paslaugų atsisakė, 8 asmenys mirė, 2 asmenims, įvertinus jų savarankiškumą, ilgalaikės

socialinės paslaugos nebuvo paskirtos ir buvo pasiūlyta kreiptis dėl socialinės priežiūros paslaugų skyrimo. Eileje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų šiuo metu laukia 7 asmenys.

Iš viso per 2016 metų I–III ketvirčius ilgalaikės socialinės globos paslaugos stacionariose socialinės globos įstaigose pagal sudarytas sutartis buvo apmokamos 143 asmenims, dienos socialinės globos paslaugos buvo apmokamos 34 asmenims.

Ilgalaikės bei dienos socialinės globos paslaugoms apmokėti 2016 m. per I–III ketvirčius panaudota 104,4 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų ir 142,0 tūkst. Eur valstybės biudžeto specialiųjų dotacijų.

Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose - laikinas nakvynės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitų būtinųjų paslaugų (asmeninės higienos, buitinių ir kt.) suteikimas asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių negalintiems ja naudotis, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę. Ši paslauga skiriama socialinės rizikos suaugusiems ar senyvo amžiaus asmenims. Paslaugų trukmė – iki 6 mėn. ar ilgiau. Apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi būti teikiamos ne mažiau kaip 3 paslaugos.

VšĮ Krizių centras „Angelų pieva“ ir Utenos rajono savivaldybė 2015 m. kovo 9 d. sudarė Socialinės priežiūros paslaugų: laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose socialiniai remtiniams asmenims sutartį Nr. S3-34. Pagal šią sutartį laikino apnakvindinimo paslaugos įkainis – 4,99 Eur 1 asmeniui per dieną, apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose paslaugos įkainis – 11,99 Eur 1 asmeniui per dieną. Šios paslaugos skiriamos iki 15 asmenų per 1 mėnesį.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. spalio 1 d. laikino apnakvindinimo ir apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose paslaugas gavo 43 asmenys (iš jų – 36 vyrai ir 7 moterys). Šioms paslaugoms apmokėti per 2016 m. 9 mėn. panaudota 46,9 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

2 lentelė. Socialinės globos paslaugos ir jų gavėjai 2016 m.

Eil. Nr.	Socialinės globos paslaugos ir jas teikiančios institucijos	Socialinių paslaugų gavėjai 2016 m., kuriems už paslaugas apmoka Utenos rajono savivaldybė	Apmokėta už paslaugas (tūkst. Eur)	
			2016 m. * (planinės)	2016 m. (per I–III ketvirčius) faktinės
1.	Dienos socialinė globa	44	x	58,8**
	Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	18	x	17,7**
	Utenos rajono socialinių paslaugų centras	26	x	41,1**
2.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	162	255	187,7
	Utenos socialinės globos namai	67	162,1	120,3
	Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namai	26	x	11,5**

Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras	18	x	x
VšĮ Utenos Kristaus žengimo į dangų parapijos globos namai	10	12,0	9,7
Utenos specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	17	x	x
Aknystos socialinės globos namai	13	44,0	25,0
Zarasų socialinės globos namai	7	22,4	13,2
Visagino socialinės globos namai	1	8,0	2,9
Pabradės socialinės globos namai	1	6,5	4,3
Strūnos socialinės globos namai	1	-	0,8
Gerontologijos ir reabilitacijos centras	1	-	0,03
Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa šeimynose	55	36,0	33,3

Šaltinis: Utenos rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyriaus duomenys.

* Utenos rajono socialinių paslaugų plano 2016 m. duomenys.

** - lėšos iš valstybės specialiųjų tikslinių dotacijų asmenų su sunkia negalia socialinei globai.

Pastaba. Utenos rajono savivaldybės socialinės globos įstaigos finansuojamos tiesiogiai.

Utenos rajone socialinės globos paslaugas be tėvų likusiems vaikams teikia :

1. Šv. Teresės šeimyna (13 vaikų);
2. Onutės šeimyna (8 vaikai);
3. Nijolės šeimyna (9 vaikai);
4. Irmos šeimyna (10 vaikų);
5. Šeimyna „Savi nameliai“ (8 vaikai);
6. Šatrovienės šeimyna (7 vaikai);

Iš viso per 2016 metų I-III ketvirčius šešiose Utenos rajono šeimynose ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas gavo 55 be tėvų globos likę vaikai. Šioms paslaugoms, teikiamoms šeimynose, apmokėti panaudota 33,3 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Utenos šeimos ir vaiko gerovės centre socialinės globos paslaugas gavo 18 vaikų, likusių be tėvų globos. Nuo 2016 m. pradžios šioje įstaigoje teikiamos apgyvendinimo krizių centre paslaugos į krizinę situaciją patekusioms šeimoms.

Didžiąją socialinės globos paslaugų dalį per 2016 metų I–III ketvirčius sudarė ilgalaikė socialinė globa vaikams, netekusiems tėvų globos, suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims (paslaugų gavėjų skaičius – 162). Mažiausią socialinės globos paslaugų dalį sudarė trumpalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia (paslaugų gavėjų skaičius – 3).